

เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

“ชีวิตนี้มีแต่สุข”

ในยุคนี้น้อยคนนักที่จะไม่รู้จักเฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ เจ้าของตำนานนพดลไปด่าไป อันลือลั่น การที่คนคนหนึ่งซึ่งดูดุดัน ก้าวร้าว จะสามารถบรรจงสร้างงานศิลปะที่อ่อนช้อย งดงามราว เนรมิตได้นั้น มีความพิเศษที่ไม่เหมือนใคร เรามารู้จักตัวตนของเขาให้ลึกซึ้งกว่าที่เคยกันดีกว่า

ขอเริ่มด้วยความสำเร็จของอาจารย์ในวันนี้ว่ามีที่มา
อย่างไร

มีธรรมะและสติเป็นธงชัยนำชีวิต รู้ตลอดเวลาว่าเรากำลังทำอะไร ไม่หวังจะกอบโกย รักในสิ่งที่ทำ มุ่งมั่นตั้งใจจริง ธรรมะสอนให้มีเป้าหมาย ทำให้เราสามารถดำรงชีวิต

ร่วมกับผู้อื่นในโลกนี้อย่างปราศจากทุกข์ เมื่อปราศจากทุกข์แล้ว เราจะมีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ รู้จักให้เกียรติผู้อื่น ทำให้เจริญก้าวหน้า ทำอะไรก็สำเร็จ

ทราบมาว่าที่วัดนี้มีพนักงานเป็นร้อย แต่ไม่มีปัญหาในการทำงาน อาจารย์มีหลักในการบริหารจัดการอย่างไร

ง่าย! ใจต้องเป็นธรรมะมากที่สุด ใจต้องไม่มุ่งหวังให้เป็นของกู ไม่เอาเปรียบผู้อื่น วัดนี้ไม่เคยมีปัญหา ไม่มีใครย้ายไปทำงานที่อื่น ไม่มีใครทอดทิ้งเรา ทุกคนอยู่กันดี ทุกคนต้องอิม ครอบครัวยุคนี้ต้องมีความสุข สวัสดิการเขาต้องดี ชีวิตครอบครัวเขาต้องดี ใจที่เป็นเมตตา นั่นคือการบริหารที่ดีที่สุด

สวัสดิการมีอะไรบ้าง

ให้ทุกอย่าง ให้โบนัสเหมือนที่อื่น มีเงินให้ยืมฟรีในกรณีฉุกเฉิน ที่นี่เราประชุมกันทุกเดือน หลังจากประชุมเสร็จก็จะถามถึงปัญหาครอบครัว ใครมีปัญหาบอกมา ลูกเรียนหนังสือฟรี รักษาพยาบาลฟรี อยู่ดีกินดี ไม่ต้องเสียค่าน้ำค่าไฟ รักษาโรคทุกอย่าง ตายเผาให้ ที่นี่เลี้ยงจนตายไม่มีเกษียณอายุ แก่ลงก็กวาดใบไม้ไป นี่ตายมา 3 คนแล้ว เราก็เผาให้ ไม่ใช่แค่ลูกศิษย์เรา ชาวบ้านเราก็ทำให้ ฟรีหมด รถขนส่ง อาสนะ ไม่ต้องเสียเงินสักบาท ไม่ว่าใครตาย ไม่ว่ายากดีมีจน เราจ่ายให้ ศพจะประมาณสองพันบาท อีกหน่อยเมรุเสร็จ คนงานก็เผาที่นี่เลย เผาฟรี

อาจารย์กำหนดเงินเดือน เงินโบนัสอย่างไร

พนักงานเขากำหนดของเขาเอง ประชุมกันเอง เราสอนเขาในเรื่องคุณธรรม ไม่เห็นแก่ได้ ไม่เห็นแก่ตัว สอนมัชฌิมาปฏิปทา สอนธรรมะทุกอาทิตย์ สอนมาเป็นสิบๆ ปี

ตั้งแต่มันเป็นคนชั่ว กระทั่งเป็นคนดี ชี้เหล่าเมายา ส่ำสอน
เลว กลายเป็นคนดีหมด เป็นคนชอบเลี้ยงคนเลวให้เป็นคนดี
ที่นี้พนักงานจะมีอำนาจในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็น
การขึ้นเงินเดือนหรืออะไร หัวหน้าฝ่ายรวม 13 ฝ่าย เราสอน
เขาเรื่องประชาธิปไตย การบริหารวัด สอนหมด ผู้จัดการ
ควรทำอะไร ผู้ช่วยผู้จัดการทำอะไร เลขาฯทำอะไร หัวหน้า
ฝ่ายทำอะไร คนล้างห้องส้วม คนสวน สอนเองหมด แล้วทำ
ให้ดูด้วย ฝ่ายประชาสัมพันธ์นี่สอนตั้งแต่พูดไมโครโฟน เริ่ม
จากจดให้แล้วบอก "มึงมานั่งข้างกู กูพูดให้มึงฟัง แล้วมึง
พูดตาม สอนๆ จนเดี๋ยวนี้มันเก่งชิ_หาย ทุกอย่างสอนตัว
ต่อตัว จบป.6-ป.4 ก็พอ ไม่ต้องเรียนจบสถาบันไหน มึงมา
เรียนกับกู"

วิธีสอนต้องสอนด้วยความเมตตา สอนด้วยการทำเป็น
ตัวอย่าง ไม่ได้สั่งอย่างเดียว เราทำทุกอย่างในวัดนี้ เช็ดถู
พื้น กวาดขยะ กวาดใบไม้ ทำจนพวกมันเกรงใจ เมื่อก่อน
ต้องใส่หมวกเดินทางขยะทั่ววัด ไม่พูดสักรคำ ทางขยะ ทาง
ใบไม้คนเดียว จนเดี๋ยวนี้ลูกศิษย์เห็นใบไม้หล่นอยู่ใบเดียวก็
เก็บ เห็นเราจับไม้กวาดมันวิ่งมาแย่ง ไม่เคยต้องถือไม้กวาด
เลยตอนนี้หาอะไรเก็บไม่ได้เลย

เลิกงานแล้วพายุมา มันวิ่งกันมาหมดเลย มาจากบ้าน
มาเก็บเต็นท์ เก็บของ กวาดใบไม้ที่ปลิว ถ้าฝนตกกลางคืน
ดีห้ามาดูเลย ออกมายีสิบสามสิบคน มากวาดใบไม้หมด
ภายในพริบตา นี่คือนี่ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในการบริหารจัดการ
คน บริหารจนความรู้สึกในใจเขาเหมือนเรา มีความรักวัด
เหมือนกัน มีความรับผิดชอบเหมือนกัน มีความปรารถนาให้
ความงดงามแก่ประชาชนเหมือนกัน

สอนมันว่า "บุญของมึงอยู่ใกล้กว่าคนอื่น มึงเก็บใบไม้
ใบหนึ่ง มึงเก็บขยะชิ้นหนึ่ง มึงดูแลวัดด้วยความเป็นห่วงเป็น
ใยก็เป็นบุญของมึง มึงบริการประชาชนที่มากับบุญของมึง
มนุษย์คนอื่นสู้มึงไม่ได้เพราะต้องแสวงหาบุญ แต่บุญของ
พวกมึงอยู่ใกล้มึงตลอดเวลา"

เงินเดือนคือสัณณการะของชีวิต แต่บุญคือสัณณการะของจิตวิญญาณ ต้องแสวงหาเอง

แล้วภายในครอบครัวยองอาจารย์มีหลักในการจัดสรรเงินอย่างไร

สิ่งทีสำคัญทีสุดคืออย่าเป็นหนี้ หาได้เท่าไรก็ใช้แบบพอเพียง รู้จักแบ่งปันปันส่วน จะต้องมียเงินเหลือติดกระเป๋าทุกครั้ง อย่าใช้จนหมดตูด เวลายากจนเนี้ย หาเงินไม่ได้จริงๆ ก็อด ไม่กิน บางครั้ง ก็กินข้าวกับน้ำปลา พอมีเงินต้องมียเก็บและต้องไม่เป็นหนี้ เมื่อก่อน ประกวดผลงานได้เงินรางวัลมาหมื่นห้า แทนทีจะเอามาเลี้ยงกัน นีไม่เอา ไม่เลี้ยงใคร เลี้ยงเพื่อนสนิทจริงๆ สองสามคน อย่างเก่ง เลี้ยงข้าวสองสามร้อยบาท ประเภทเลี้ยงเหล้าเมาหัวราน้ำหมดไปห้าพัน อย่าฝืน ไม่ทำ เพราะวันข้างหน้าไม่รู้ว่าจะมียหรือเปล่า ตอนยากจน โคตรระวังในการใช้เงิน จะใช้เงินแบบวันข้างหน้าอาจจะอด พอรวยแล้วก็ยังเป็นอย่งนั้น จนกระทั่งรู้ว่าวันข้างหน้าไม่อดแล้ว ไม่จำเป็นต้องระวังแล้ว ก็สุร้ยสุร้ยขึ้นมามาก แต่ก็ยังเก็บเงิน ต่อให้เที่ยวสำสอนขนาดไหนก็มีเงินเก็บ ถ้าเราตาย เมียจะดูแลทูกอย่งหมด ไม่เคยเก็บเงินใช้ส่วนตัวแม้แต่บาทเดียว มีชีวิตทีเรียบงายทีสุด กินข้าววัด กินพร้อมลูกศิษย์ มันเคาะระฆังก็ไปกินกับมัน ไม่ใช่เงินดูแลครอบครัวยก่อน จากนั้นทำบุญสร้างวัดหมดเลย

อาจารย์มีวิธีสอนลูกอย่งไร

กับลูกสอนประจำว่า "จงมีความสุข" ไม่มีคำสอนอะไรทีมากกว่านี้ ทูกอย่งเป็นไปตามกรรม ให้เขาทำทูกอย่งทีเขามีความสุข แต่ไม่ต้องเบียดเบียนใคร

ทุกวันนี้สังคมไทยชอบพอกพูนกิเลสให้แก่ลูก เด็กถูกพ่อแม่ ูกสังคมยัดกิเลสให้ไม่รู้จักพอ อยักได้ อยักดี อยักเด่น อยักทูกอย่ง แต่เราหยิบยื่นความสุขให้แก่ลูก บอกเขาว่าไม่ต้องเคร่งเครียดในการเรียนมาก ไม่เคียวเข็ญ

ลูก ไม่จำเป็นต้องได้ทีหนึ่ง แต่จงเรียนอย่างมีความสุข ให้ผ่าน ให้รอดพอ ข้างหน้าจะเป็นยังไงลูกไม่ต้องไฝ่ฝัน ไม่ต้องอยากเป็นหมอ ไม่ต้องอยากเป็นอะไรที่คนอื่นเขาอยากเป็น ลูกจงถามใจของตัวเองว่าลูกปรารถนาอะไรที่เป็นความสุข แล้วจงทำสิ่งนั้น ลูกไม่ต้องไปสนใจว่าอาชีพอะไรที่ทำให้ลูกร่ำรวย อย่างนี้ถึงความร่ำรวย จงนึกถึงความสุขในใจของตัวเอง แล้วจงทำมัน ได้เงินน้อยไม่เป็นไร แต่ความสุขมีค่ามากกว่า

**จงแสวงหาเงินเพื่อเลี้ยงชีวิตให้มีความสุข แต่
ไม่ใช่แสวงหาความร่ำรวยแล้วทุกข์
เสียชาติเกิด**

แล้วสอนให้เขารู้จักความทุกข์ด้วยหรือเปล่า

แน่นอน เมื่อเขามีความสุขแล้วเราก็จะพูดถึงความทุกข์ทันที จะบอกเขาว่า ขณะนี้ลูกมีความสุข แต่ลูกจะต้องมีความทุกข์ตามมา เป็นต้นว่า ทุกข์เมื่อเสียของรัก ถูกเพื่อนขโมยของ หรือโตขึ้นมามีแฟนแล้วแฟนทิ้ง เมื่อลูกมีความสุข จะพูดถึงความทุกข์ให้ฟังด้วย ไปงานศพต้องพูด ใครตายต้องพูด เพื่อให้เห็นการพลัดพราก ยิ่งเพื่อนตายยิ่งดีเลย เขาจะได้รู้จักว่า ดีแล้ว สุขทุกข์ คู่กันเสมอ

แล้วตัวอาจารย์เอง สมัยวัยรุ่นเป็นอย่างไร

เราก็บ้าบอคออแตกของเราไป กินเหล้าเมายา เทียวสำส่อน แต่โชคดีที่มีธรรมะมาตั้งแต่เกิด เพียงแต่มนุษย์ต้องเป็นไปตามวัย แต่ว่าเรารู้ตัวตลอด เราบอกตัวเองว่า ต้องการรู้ถึงความเลวเพื่อปล่อยวางในอนาคต

อาจารย์เคยลองเสพยาไหม

ลองทุกอย่าง กัญชา ยากล่อมประสาท อยากรู้ว่ามันเป็นยังไง แต่ไม่ติด เพราะต้องการศึกษา ต้องการเรียนรู้ ไม่ได้หลงใหลไปกับมัน แต่เด็กที่อ่อนแอ ไม่มีธรรมะนั้น อย่าแตะต้องสิ่งเหล่านี้ เพราะมันไม่มีเป้าหมายอย่างเรา ว่าวันหนึ่งข้างหน้าคุณต้องเป็นคนดีคนที่อ่อนแอ พอเสพก็ติด หลงใหลไปเลย แต่เรารู้จักเบรก มีสติ

รู้สึกว่าคุณเองมีธรรมะตั้งแต่เมื่อไร

ตอนแรกไม่รู้หรอกว่าเรามีธรรมะ แต่มันถูกสติเบรกตลอดเวลา เช่นเมื่อวันที่เมาที่สุด กลับมาบ้านตอนตีสามตีสี่ น่าจะมีความสุขกับสิ่งที่เสพมาทั้งหมด กินเหล้า มีผู้หญิงสวยๆ คิดดูสิ มันน่าจะมีความสุขใช่ไหม กลับมาบ้านแฉ่ง เมาชิ_หาย นอนเอนหลังอยู่บนเตียง จิตมันถามเลยว่า “*ไอ้เหลื้ม มึงสุขหรือ มึงสุขจริงหรือวะ*” เมื่อมีคำถาม เราถึงมีความรู้สึก “*กูไม่ได้สุข กูเป็นทุกข์ หนึ่ง กูปวดหัว สอง พรุ่งนี้กูต้องมีปัญหากับผู้หญิงแน่ ต้องมีเรื่องวุ่นวายกับสิ่งที่กูกระทำเมื่อคืนนี้ กูไม่ได้สุขเลย กูหลอกตัวเองตัวเอง*” การตอบตัวเองนำไปสู่การเรียนรู้ธรรมะ เริ่มจากการอ่านงานเขียนของอาจารย์พุทธทาส “*คู่มือมนุษย์*”

หลังจากเหตุการณ์นั้นเลยรู้ว่า เฮ้ย! ในใจกูมีธรรมะนี่หว่า

ทำไมถึงเลือกศึกษาระบบของท่านพุทธทาส

เพราะเราไม่เชื่อเรื่องไร้สาระ เราเชื่อเรื่องเหตุและผล บังเอิญมีหนังสือ *คู่มือมนุษย์* อยู่ที่บ้าน แต่ไม่เคยอ่าน มีหนังสือธรรมะอยู่เต็มบ้าน เมื่อปี 2525 ศึกษาหมดนะ ศึกษามนมยิทธิ ศึกษาพระธรรมกาย ศึกษาขุนหนอพองหนอ ศึกษาทุกสาย เพื่อมุ่งหวังไปสู่ไสยศาสตร์ เดิมทีสนใจเรื่องพวกนี้ แต่ปรากฏว่าไม่ประสบความสำเร็จ ก็ละวางหมด

อาจารย์เชื่อเรื่องชาตภพไหม

เชื่อมาก และเชื่อว่ากรรมะปฏิบัติในภพชาตินี้จำเป็น อย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ภพชาติที่เราปรารถนา ตอนนั้นศึกษา กรรมของอาจารย์พุทธทาสจนเข้าใจ เมื่อเข้าใจก็เริ่มด้วยการฆ่ากิเลสในใจตัวเอง คือ ก้าวข้ามกระโดดไปสู่การฆ่า กิเลสในใจตัวเอง ฝึกละกิเลส ตั้งแต่ความโลภ ความอิจฉา ริษยา ความหลง ยึดมั่นถือมั่น ทุกอย่าง

มีขั้นตอนไหมว่าต้องเริ่มละกิเลสตัวไหนก่อน

เริ่มจากตัวที่ง่ายที่สุดก่อนเพื่อเป็นกำลังใจ สำหรับ ตัวเองที่ง่ายที่สุดคือ ฆ่าเรื่องวัตถุ บ้าบอคอแตก ความบ้า เพชร บ้าพลอย ฆ่าวัตถุ นำไปสู่การฆ่าความหลง ความยึดมั่นถือมั่น เหล่านี้ฆ่าก่อน เพราะมันเป็นตัวอ่อนที่สุดของตัวเรา แต่บางทีมันเป็นตัวแข็งที่สุดของคนอื่น

ฝึกตัวเองให้กินเหล้าน้อยลง กินอย่างมีสติ เจอผู้หญิงสวย ชอบ แต่หยุดยั้งตัวเอง ไม่ลามปามไปสู่การเอาเปรียบผู้อื่น บางคนสวยมาก ทนไม่ได้ พาไปกินข้าว กินข้าวแล้วไม่เอา ถึงแม้ผู้หญิงจะให้โอกาสก็ไม่ทำ สติเบรกตลอดเวลา ไม่ทำอะไรที่ล่วงเกินก้าวข้ามไปสู่สิ่งที่ผิดศีลธรรม

ตอนหลังถอดเครื่องเพชร ถอดนาฬิกาแพงๆ ทิ้ง ไม่ซื้ออีก ไม่ปรารถนา ใส่เสื้อม่อฮ่อม ในขณะที่เมื่อก่อนไปออกงานที่ไหนไม่ใส่เครื่องเพชรไม่ได้ ทุกคนยังไม่เชื่อ หาวา ดอแหล เดี่ยวมันก็กลับมาใส่อีก

สำหรับอาจารย์ กิเลสตัวไหนฆ่ายากที่สุด

ความโกรธ ความโกรธนี้ยากที่สุด อันนี้ฝึกฆ่ามาตลอด จนเดี๋ยวนี้ ตั้งแต่อยู่วัดมา สี่ปีแรกก็ยังมี ความโกรธ มีความไม่พอใจ สติหยุดความโกรธได้ชั่ว แต่ไม่เหมือนสมัยหนุ่มนะ สมัยหนุ่มเนีย โหดเหี้ยมมาก ตัวนี้ยากที่สุด เหลืออยู่ตัวเดียว ทุกวันนี้ก็

พยายามแก้ แต่เดี๋ยวนี้ดีขึ้นมาก สามปีหลังนี้ดีมาก ไม่เคย
โกรธ หรือถ้าโกรธขึ้นมาก็หยุดยังได้เร็วกว่าแต่ก่อน

กับคนที่เรารักนี่โกรธไหม

โกรธหมด รักเริกอะไร โกรธหมด ไม่พอใจโกรธหมด
ตัวนี้ขำมันทุกวัน ขำมันทั้งภายนอกภายใน เมื่อภายนอกเกิด
ความโกรธ สติต้องกำหนดว่า มึงโกรธแล้ว หยุดความโกรธ
คำสั่งจะออก แต่เมื่อก่อนนี้คำสั่งออก ทำเลย ไม่สน กะชวก
ทันทีเลย

ตอนหลังนั่งสมาธิ ย้อนรอบ ขอบนั่งสมาธิตอนตีสองตี
สาม มันจะย้อนให้เราเห็น ภาพอย่างละเอียด ทำไมกูยังไม่
อยู่ จิตกูทำไมพ่ายแพ้กับมัน จะเห็นภาพชัดมาก เอาละ รอบ
หน้า เราจะยังด้วยวิธีอะไร อย่างนี้เขาเรียกว่าแก้ภายนอก
แล้วแก้ภายใน แต่ถ้าไม่แก้ภายใน ภายนอกยังไงก็แก้ไม่ได้

เคยอ่านหนังสือเล่มหนึ่งบอกว่า ก่อนตายถ้าจิต
สุดท้ายคิดถึงสิ่งดีๆ ที่เคยทำมา แม้จะเคยทำชั่วมา
บ้าง แต่ถ้าจิตสุดท้ายกระหวัดไปถึงบุญกุศล ก็จะทำให้
ไม่ต้องไปเกิดในอบายภูมิ อาจารย์เชื่ออย่างนั้น
หรือเปล่า

การฝึกวิปัสสนาฆ่ากิเลสของตัวเองก็เพื่อบ่มไปจิต
สุดท้ายนี้แหละ เราจะได้ไม่ต้องไปกระซิบข้างหูคนที่กำลัง
จะตายให้คิดถึงวัด คิดถึงบุญกุศล เพราะเอาเข้าจริงมันคิด
ไม่ได้หรอก ตัวกิเลสมันมีอำนาจมากกว่า ความหวงผัว หวง
ทรัพย์สมบัติ ความกลัวตายมันมากกว่า กูจะตายจริงหรือ
โหย้! กูไม่อยากตาย กูไม่อยากตาย หลานกูยังเล็กอยู่ ผัวกู
มันต้องไปมีเมียหน่อยแน่ สมบัติที่ซ่อนไว้อย่างไม่ได้บอกใคร
อยากจะพูด อยากจะบอกสารพัด คิดหรือว่าความคิดที่เพ่ง
ไปทำบุญมาสามร้อยห้าสิบบาทมันจะแวบขึ้นมา ไม่มีทาง
ดังนั้นต้องฝึกเพื่อที่ว่าก่อนตายจะได้คิดเรื่องดีๆ
หรือไม่คิดเลย ซึ่งสุดยอด ต้องฝึกให้ไปสู่จุดนั้น

พูดถึงสุขภาพอาจารย์บ้าง เป็นอย่างไร ตรวจเช็คบ้าง หรือเปล่า

ไม่ต้องเช็ค คนที่มีกรรมแล้วเขาไม่อยากอยู่ในโลกนี้หรอก สำหรับตัวเองเมื่อป่วย บอกคนใกล้ชิดไว้แล้วว่าอย่าเป็นกังวล จงปล่อยให้ตายอย่าเอาหน้ากากมายึด อย่าเอาสายระโยงระยางมายึด จะทำอาการสรวมสงบแล้วตาย จะเข้าสมาธิให้อยู่ในความว่างแล้วตาย ถ้าร่างกายไม่ดีเมื่อไหร่จะเข้าสมาธิ พักผ่อน ไม่กินยา ก็หายทุกที ยกเว้นโรคอย่างมะเร็ง อัมพาต หรืออะไรที่สูงๆ นี่เป็นกรรม ต้องยอมรับด้วยความเบิกบาน ถือเป็นการชดใช้กันไป เมื่อป่วยก็จะเป็นสุข

ได้ยินว่าอาจารย์เคยมีปัญหสุขภาพถึงขนาดจะสร้างวัดไม่สำเร็จจนต้องตั้งจิตอธิษฐาน

เป็นกระดูกทับเส้นประสาท เดี้ยง ขาทั้งตัว ปวดทำงานไม่ได้ ตอนนั้นสร้างวัดมาได้ สักสามปี เดี้ยงหมดเลยนอนเจ็บทรมาน ไปหาหมอ หมอก็บอกต้องผ่าคอ ขาไปข้างหนึ่งแล้วเจ็บปวดทั้งตัว ปวดแขนร้าวลงมา คอก็ยกไม่ขึ้นนอนได้ทำเดี๋ยวตลอด ต้องใส่ปลอกคอ

แต่ว่าเราเป็นคนที่ไม่เชื่อเรื่องกรรม เชื่อว่า เฮ้ย! เป็นเรื่องส่วนตัวของกู ถ้ามีกรรมทำให้ไม่สามารถสร้างวัดได้ จงเป็นแล้วตายไป หรือเป็นอัมพาตเดี้ยงไปเลย แต่ถ้าบุญกูยังมีอยู่ กูต้องชนะ กูต้องรอดเลือกเลย ยินดีทั้งสองทาง ยินดีในบุญ ยินดีในกรรม ยินดีในทุกข์ที่เกิดขึ้น ยินดีในสุขที่เกิดขึ้น ยินดีทั้งสองอย่างเท่าเทียมกัน เสร็จแล้วกลับมาวัด เข้าสมาธิ อดทนต่อสู้กับความเจ็บปวดของตัวเองอยู่สามเดือน เอาชนะความเจ็บปวดทุกอย่างด้วยตัวเราเอง จนกระทั่งหายเป็นปกติทั้ง

ไม่ไปหาหมอ

ไปหาหมอ หมอจะผ่า หมอจะจัดการทุกอย่างตามระบบของแพทย์ แต่เราก็หลอกหมอว่า ขอกลับบ้านมาคิดดูก่อน

เชื่อว่ามันเป็นสภาวะของกรรมซึ่งเข้ามาทดสอบใจเรา รู้เลยว่านี่เป็นเรื่องระหว่างกูกับกรรมเก่า ไม่เกี่ยวกับหมอ ไม่เกี่ยวกับใคร

ตอนนั้นกลัวไหมว่าจะสร้างวัดไม่เสร็จ

ไม่ สร้างได้ เรื่องทุกอย่างมันอยู่ที่ใจ ถ้าเราเชื่อในตัวเรา เชื่อว่าธรรมะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว เป็นหนทางที่ถูกต้องที่สุดแล้ว ชีวิตเราจะมีแต่ความสุข โคตรความสุข เราจะมองว่าสรรพสิ่งสรรพสัตว์ในโลกล้วนกระจององกองอยู่ ไร้สาระ ไม่มีอะไรเป็นแก่นสาร โลกมนุษย์นี้กูเดินทางมาแค่แวบเดียว เพื่อมาดูมันแล้วกูก็จะไป มันไม่มีค่าอะไรเลยสักอย่าง ป่วยก็ไม่อยากให้ใครมายุ่งเกี่ยว เป็นอัมพาตอัมพฤกษ์กูก็ยินดี กูจะนั่งรถเข็นด้วยใจที่เบิกบาน บอกเมียเตรียมรถเข็นไว้เลย ไม่ต้องห่วง ถ้าเตียงก็จะบอกลูกศิษย์ลูกหาให้เข็นมาดูแล แล้วกูสั่งการมิ่ง กูนั่งรถเข็น กูเตียงข้างหนึ่ง ถึงปากกูเบียร์หน้ากูยังยิ้ม (ทำท่าประกอบสมจริงมาก) กูก็ยังมีความสุข แล้วกูก็ป่วยไปเรื่อยๆ แล้วกูก็ตาย จบที่สุดของวิบากกรรม ไม่เห็นเป็นไรเลย วัดนี้สร้างได้อยู่ดี

แล้วอาจารย์หายได้อย่างไร

นั่งสมาธิอย่างเดียว นั่งมากที่สุด เป็นความว่างอย่างเดียว ดับสมอง ดับทุกอย่าง แล้วก็ไปตรงความเจ็บปวด จนกระทั่งไร้ความเจ็บปวด เวลาออกสมาธิกลับมาปวดอย่างเดิม ก็ไม่เป็นไร ไม่สน ไม่ไปจ้องที่ความเจ็บปวด ไม่ไปคิดว่า "ทำไมกูถึงมีกรรมขนาดนี้" ทนรับกรรมด้วยความเบิกบาน ไม่หดหู่ใจ ไม่เศร้าหมอง ไม่เสียใจ ไม่รู้สึกรำคาญ ไม่

อยากฆ่าตัวตาย พอเรายินดีเบิกบานในความเจ็บปวด ความเจ็บปวดนั้นก็เบาลง

จำไว้ว่า คนที่สุขจริงคือสุขได้แม้กายเป็นทุกข์ สองสิ่งนี้คู่กันเสมอ ฉะนั้น จงยินดีรับทุกข์ที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง เท่ากับยินดีในสุขที่เกิดขึ้น

ในการสร้างวัดร่องขุน คนพูดกันว่ามีปาฏิหาริย์หรือมีเทวดามาช่วย อาจารย์รู้ลึกแบบนั้นหรือเปล่า

อย่าไปสนใจ ไร้สาระ บุญถึงมันก็สร้างได้ บุญคืออะไร คือธรรมะในใจของตัวเอง คือมีความเมตตา นำไปสู่ความสำเร็จทุกอย่าง ประหนึ่งเทวดามาดูแลปกป้องรักษา มาคุ้มครองคุ้มภัย มนุษย์ถ้าสร้างบุญมาก ทำอะไรก็สำเร็จง่ายดาย

จุดประสงค์ที่อาจารย์สร้างวัดร่องขุน แท้จริงแล้วคืออะไร

ภายนอกเป็นเรื่องของรูปธรรม ว่าสร้างเพื่อค้าจุนศาสนา เพื่อที่จะมอบให้แก่ชาติบ้านเมือง และเพื่อถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้เป็นศิลปะสมัยรัชกาลที่ 9 ที่ไม่ ลอกเลียนใคร เป็นความกตัญญูในบ้านเกิด ต้องการให้เกิดประโยชน์ในแง่ของเศรษฐกิจ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใหญ่ระดับโลก

ส่วนภายในเป็นเรื่องนามธรรม เพื่อเป็นสัมภาระในการเดินทางของจิตวิญญาณไปสู่สภาวะแห่งการไม่กลับมาเกิด

สมมติถ้าเกิดอะไรขึ้นกับวัด อาจารย์ทำใจได้หรือ

ศึกษาธรรมะมาขนาดนี้ จะไปยึดมันอะไรเล่า สร้างก็สร้างไป ตายก็ตายไป ก็บอกแล้วว่าความตายก็ไม่สนใจ จะสนใจวัตถุพวกนี้ได้ไง มันไม่มีค่าอะไร ค่าเหล่านี้มันเป็นค่าจากการปรุงแต่งของมนุษย์ตัวอื่น ไม่ใช่สัตว์อย่างกู ช่วยเขียนไปด้วย มนุษย์ตัวอื่นมันยินดี มันยึดติดถือมัน แต่คน

อย่างเราไม่ใช่ เราสร้างเพื่อปล่อยวาง สร้างเพื่อฆ่ากิเลส
ของตัวเอง สร้างเพื่อเป็นสารประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติที่
มันยังยึดติดและหลงใหลในสิ่งนี้อยู่

จากจุดนี้แล้วอาจารย์ตั้งใจจะทำอะไรต่อคะ

สร้างความเมตตาให้แก่กล้า หยิบยื่นทุกอย่างให้แก่
ประชาชน ประเทศชาติ และศาสนา จะทำประโยชน์ให้แก่
มนุษย์คนอื่นจนลมหายใจสุดท้าย เมตตาคือสิ่งที่สูงที่สุด
ของบุญบารมี นี่คือการสร้างบุญบารมีในรอบสุดท้ายของ
ตัวเอง

ว่าไปแล้วก็เป็นการทำเพื่อหลุดพ้นของตัวเอง แปลว่า ยังมีตัณหาใช้หรือไม่

ใช้สิ ต้องเข้าใจว่าตัณหาของมนุษย์มีทั้งฝ่ายดีและ
ฝ่ายเลว ฝ่ายดีต้องมีความทะเยอทะยาน มุ่งไปสู่ความหลุด
พ้น ถ้าไม่มีตัณหา จะพยายามเหรอ ทุกอย่างมันต้องมี
ตัณหาหมด เขาเรียกว่าตัณหาฝ่ายดี ก่อนหลุดพ้นต้องมี
ตัณหาทั้งนั้น ตัณหาในที่นี้คือมีความอยากที่จะหลุดพ้น คน
ไม่มีความมุ่งมั่น ไม่อยาก มันจะเป็นอะไรได้ ไม่งั้นจะมี
ศาสดามาได้ไง จะมีผู้หลุดพ้นมาได้ไง

การเป็นมนุษย์มันดีตรงนี้ สัตว์มันไม่มีความมุ่งมั่น ไม่มี
แรงทะเยอทะยาน การเกิดเป็นมนุษย์จึงเป็นการพัฒนา
ธรรมชาติของตัวเอง พัฒนาภพชาติของตัวเอง การได้เกิดเป็น
มนุษย์นั้นโชคดีที่สุด เพราะมนุษย์มีความทะเยอทะยาน มี
เป้าหมาย

มันปลายชีวิตอาจารย์คิดจะบวชไหม

ไม่ต้องการบวช เพราะเชื่อว่าไม่ต้องบวชก็สามารถละ
ภพชาติได้ เราบวชภายใน ไม่ต้องบวชภายนอก เราอยู่
ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ช่วยเหลือ เมตตา ไม่

เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาर्डเอาเปรียบใคร ทำหน้าที่ของเรา ให้ดีที่สุดอย่างมีคุณธรรม

คำถามสุดท้าย อาจารย์คิดว่าตัวเองเป็นอัจฉริยะหรือเปล่า

ไม่เลย อัจฉริยะเป็นเพียงคำจำกัดความของคนที่เหนือกว่าผู้อื่น เราไม่ได้เหนือกว่าผู้อื่น เรามองค่าของใจมากกว่าวัตถุ ไม่มองวัตถุเหนือใจ คนอาจมองว่าเราเหนือกว่าคนอื่นในเรื่องวัตถุ แต่เรากลับเห็นว่าตัวเองกระจอก ไม่มีค่าเลย ใจของเราที่ต่อสู้มา ที่ฝึกฝนมานั้น สำคัญกว่า วัตถุเดี๋ยวนี้ผุพังไปตามกาลเวลา มันไม่คนทน ไม่ได้ดังงามอย่างนี้ไปตลอด สุดท้ายมันเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นของไม่เที่ยง แต่สิ่งสำคัญคือใจเรา ดังนั้นใครจะบอกเป็นอัจฉริยะอะไร ไม่สนใจ ไม่เคยเย่อหยิ่งทรงแพพิเศษเหนือกว่าคนอื่น

สิ่งเดียวที่พิเศษกว่าคือ “กูไม่มีทุกข์”

